

TRATAT din 7 octombrie 1958

între Republica Populara Română și Republica Populara Ungara privind asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale

EMITENT

• MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ

Publicat în **BULETINUL OFICIAL nr. 2 din 17 ianuarie 1959**

Data intrării în vigoare 17-01-1959

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române și Prezidiul Republicii Populare Ungare, în dorința de a întări și mai mult legăturile fratesti dintre cele doua tari și popoarele lor și a dezvolta colaborarea în domeniul relațiilor juridice, au hotărât să încheie un Tratat privind asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale și au numit în acest scop plenipotențiarilor lor:

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române pe Rudolf Rosman, Adjunct al Ministrului Justiției, Prezidiul Republicii Populare Ungare de Dr. Reczel Laslo, Prim Locțiitor al Ministrului Justiției, care, după schimbul deplinelor puteri, găsite în buna și cuvenită forma, au convenit asupra celor ce urmează:

Partea I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Ocrotirea juridică

1. Cetățenii unei Părți Contractante și persoanele juridice înființate pe baza prevederilor legale ale acesteia (denumite în cele ce urmează "cetățeni"), se bucura pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în ce privește drepturile lor personale și patrimoniale, de aceeași ocrotire juridică ca și cetățenii proprii.
2. Cetățenii unei Părți Contractante au dreptul să se adreseze liber și nestîmjenit instanțelor judecătorești, procuraturii, notariatelor de stat (denumite în cele ce urmează "instituții judiciare"), precum și altor instituții ale celeilalte Părți Contractante, în competența cărora intra probleme de drept civil, familial și penal, pot să-și susțină interesele în fața acestora, să facă cereri și să introducă acțiuni în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

Articolul 2

Acordarea asistenței juridice

1. Instituțiile judiciare ale ambelor Părți Contractante își acorda reciproc asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale.
2. Instituțiile judiciare acorda asistența juridică și altor instituții în competența cărora intra cauzele arătate în alineatul 1.

Articolul 3

Modul de legătură

1. În realizarea asistenței juridice, instituțiile judiciare ale celor două Părți Contractante comunică între ele prin intermediul organelor lor centrale, în măsura în care în prezentul Tratat nu s-a stabilit în alt fel.
2. Alte instituții ale celor două Părți Contractante care au în competența probleme de drept civil sau familial comunică între ele sau cu instituțiile judiciare prin intermediul Ministerului Justiției, în măsura în care în prezentul Tratat nu s-a stabilit în alt fel.

Articolul 4

Obiectul asistenței juridice

Părțile Contractante își acorda reciproc asistența juridică prin îndeplinirea unor activități procesuale cum ar fi: întocmirea, expedierea și înminarea actelor, expedierea sau predarea probelor materiale, efectuarea expertizelor și a cercetărilor locale, interogarea părților, invinuitilor, audierea martorilor, experților și altor persoane, efectuarea perchezitiilor și sechestrelor.

Articolul 5

Limba folosită în relațiile de asistență juridică

1. Instituțiile judiciare și celelalte instituții ale Părților Contractante folosesc în relațiile dintre ele limba proprie sau limba rusa.
2. Cererile pentru acordarea asistenței juridice, precum și actele anexate trebuie să fie întocmite în Limba Părții Contractante solicitante; o traducere certificată în limba Părții Contractante solicitate va fi anexată.
3. Îndeplinirea cererilor de asistență juridică se face în limba Părții Contractante solicitate.

Articolul 6

Cuprinsul cererii de acordare a asistenței juridice

Cererea de acordare a asistenței juridice trebuie să conțină următoarele date:

- a) denumirea instituției de la care emana cererea;
- b) denumirea instituției căreia i se adresează cererea;
- c) indicarea cauzei în care se solicita asistența juridică;
- d) numele și prenumele, domiciliul sau reședința, cetățenia și ocupația părților, invinuitorilor, inculpaților sau condamnaților iar în cauze penale, în măsura în care este posibil, locul și data nașterii invinuitorilor sau inculpaților, precum și numele părinților acestora;
- e) numele, prenumele și adresa reprezentanților acestora;
- f) datele necesare cu privire la obiectul cererii iar în cauzele penale și descrierea faptelor.

Articolul 7

Modul de rezolvare

1. În îndeplinirea cererii de acordare a asistenței juridice, instituția solicitată aplică normele legale ale statului său. Instituția solicitată poate, la cerere, aplica normele procedurale ale Părții Contractante solicitante, în măsura în care ele nu contravin dispozițiilor imperative ale legislației statului său.

Dacă instituția solicitată nu este competența sa îndeplinească cererea, ea o va transmite din oficiu instituției competente, încunoscând totodată despre aceasta instituția solicitantă.

3. La cerere, instituția solicitată va comunica în timp util instituției solicitante data și locul îndeplinirii cererii de acordare a asistenței juridice.

4. După îndeplinirea cererii, instituția solicitată transmite instituției solicitante actele respective. În cazul când asistența juridică nu a putut fi acordată, instituția solicitată va restitui actele instituției solicitante, comunicându-i totodată împrejurările care au împiedicat-o să îndeplinească cererea.

Articolul 8

Forma actelor

Actele care se transmit pe baza acestui Tratat vor fi prevăzute cu un sigiliu oficial.

Articolul 9

Ocotirea martorilor și experților

1. Martorul sau expertul care, fiind citat prin instituția Părții Contractante solicitate, se prezintă în fața instituției Părții Contractante solicitante, nu poate, oricare ar fi cetățenia sa, să fie tras la răspundere penală, arestat sau supus executării unei pedepse penale, pe teritoriul acesteia, pentru infracțiunea ce formează obiectul procesului pentru care a fost citat, sau pentru o altă infracțiune săvârșită înainte de trecerea frontierei de stat.

2. Martorul sau expertul pierde această garanție, dacă nu a părăsit teritoriul Părții Contractante solicitante, în termen de o săptămână din ziua când instituția care l-a ascultat îi comunică ca prezenta sa nu mai este necesară. În acest termen nu se include timpul în care martorul sau expertul nu a putut părăsi teritoriul Părții Contractante solicitante, din motive independente de voința sa.

Articolul 10

Reguli privind înminarea actelor

1. Instituția solicitată înminează actele în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare pe teritoriul statului său, cu condiția ca aceste acte să fie scrise în limba sa ori să fie însoțite de o traducere certificată. În caz contrar, instituția solicitată înminează actele destinatarului numai dacă acesta este de acord să le primească.

2. Cererea de înminare trebuie să conțină adresa exactă a destinatarului și indicarea actului ce urmează să fie înminat.

3. Dacă înminarea nu poate fi efectuată la adresa indicată în cerere, instituția solicitată va lua din proprie inițiativă măsurile necesare pentru stabilirea adresei.

Articolul 11

Dovada de înminare

Dovada de înminare a actelor se întocmește în conformitate cu regulile de înminare a actelor în vigoare pe teritoriul Părții Contractante solicitate.

Articolul 12

Inminarea de acte propriilor cetățeni

Ambele Părți Contractante au dreptul să înmineze, prin reprezentantele lor diplomatice sau oficiile consulare, acte propriilor lor cetățeni, dacă aceștia acceptă primirea.

Articolul 13

Valabilitatea actelor

1. Actele care au fost întocmite sau certificate de un organ de stat sau de către o persoană oficială pe teritoriul uneia din Părțile Contractante, în limitele competenței lor, în forma stabilită de legile în vigoare și prevăzute cu sigiliul oficial, sînt valabile pe teritoriul celeilalte Părți Contractante fără vreo alta certificare. Aceasta este valabil și pentru semnăturile care sînt legalizate conform prevederilor legale ale uneia din Părțile Contractante.
2. Actele care pe teritoriul unei Părți Contractante se considera ca fiind acte oficiale, sînt socotite și pe teritoriul celeilalte Părți Contractante ca avînd forța probatorie a actelor oficiale.

Articolul 14

Cheltuielile legate de acordarea asistenței juridice

1. Partea Contractantă solicitată nu va pretinde restituirea cheltuielilor ocazionate de acordarea asistenței juridice. Părțile Contractante suportă singure toate cheltuielile făcute cu administrarea probelor.
2. Instituția solicitată comunică instituției solicitante cuantumul cheltuielilor făcute. Dacă instituția solicitanta percepe aceste cheltuieli de la persoana obligată să le plătească, sumele încasate rămîn Părții Contractante a carei instituție le-a perceput.

Articolul 15

Refuzul asistenței juridice

Asistența juridică poate fi refuzată dacă acordarea ei ar putea aduce atingere ordinii social-economice a Părții Contractante solicitate.

Articolul 16

Informații privind probleme de drept

1. Ministerele de justiție ale celor două Părți Contractante își trimit, din oficiu, actele normative apărute după intrarea în vigoare a prezentului Tratat.
2. Ministerele de justiție și procuraturile generale ale celor două Părți Contractante își pun la dispoziție, la cerere, informații privind probleme de drept.

Partea a II-a DISPOZIȚII SPECIALE

Capitolul 1

Asistența juridică în cauzele civile și familiale

Secțiunea I

Cheltuieli de judecată

Articolul 17

1. Cetățenii unei Părți Contractante, care se adresează instanțelor judecătorești ale celeilalte Părți Contractante, dacă domiciliază pe teritoriul uneia din Părțile Contractante, nu pot fi obligați să depună cauțiuni pentru motivul că sînt străini sau că nu au domiciliul, reședința sau sediul pe teritoriul Părții Contractante căreia aparține instanța solicitată.
2. Beneficiază de scutirea prevăzută la alineatul 1 și cetățenii Părților Contractante care domiciliază pe teritoriul unui alt stat cu care Partea Contractantă care acorda scutirea are o convenție mutuală pentru asigurarea urmărilor.

Articolul 18

1. Cetățenii uneia din Părțile Contractante beneficiază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante de scutire de taxe și alte cheltuieli de judecată, de orice înlesniri în ce privește taxele, precum și de asistența judiciară gratuită în aceeași măsură și în aceleași condiții ca și cetățenii proprii. Aceasta dispoziție se aplică și în ceea ce privește actele de procedura inclusiv actele de urmărire.
2. Persoanele care beneficiază pe teritoriul unei Părți Contractante de prevederile alineatului 1, vor putea invoca acest drept în toate actele procesuale pe care le efectuează instanța judecătorească a celeilalte Părți Contractante în aceeași cauză.

Articolul 19

1. Adeverințele cu privire la starea unei persoane, precum și cele privind situația familială, veniturile și bunurile sale, necesare pentru obținerea scutirii de taxe și alte cheltuieli de judecată, de înlesniri în ce privește taxele, precum și de asistența judiciară gratuită, se eliberează de autoritatea competentă a Părții Contractante pe teritoriul căreia domiciliază sau are reședința persoana care a făcut cererea.
2. Dacă persoana care a făcut cererea nu are domiciliul sau reședința pe teritoriul nici uneia dintre Părțile Contractante, este suficientă adeverința eliberată sau certificată de reprezentanta diplomatică sau oficiul consular al statului sau.

3. Autoritatea care urmează a se pronunța asupra cererii de scutire de taxe și alte cheltuieli de judecată, de înlesniri în ce privește taxele, precum și de asistența judiciară gratuită, poate cere date suplimentare.

Articolul 20

Cetățeanul unei Părți Contractante, care vrea să solicite autorității competente a celeilalte Părți Contractante scutire de taxe și alte cheltuieli de judecată, precum și înlesniri în ce privește taxele și asistența judiciară gratuită, poate face oral cerere la instituția judiciară competentă de la domiciliul sau reședința sa. Aceasta va consemna declarația într-un proces-verbal pe care îl va transmite, împreună cu actele prevăzute la punctul 1 al articolului 19, precum și cu alte acte prezentate de persoana solicitanta, instituției judiciare a celeilalte Părți Contractante.

Secțiunea II

Statutul personal și dreptul familiei

Articolul 21

Capacitatea persoanei

1. Capacitatea persoanei se stabilește potrivit legislației Părții Contractante al carei cetățean este persoana.
2. Capacitatea persoanelor juridice se stabilește potrivit legislației Părții Contractante pe baza căreia au luat ființa.

Articolul 22

Încheierea căsătoriei

1. Forma încheierii căsătoriei este determinată de legea Părții Contractante pe al carei teritoriu se încheie căsătoria.
2. Pentru căsătoria care se încheie în fața unui reprezentant diplomatic sau consular împuternicit cu aceasta, forma încheierii căsătoriei este determinată de legea țării căreia îi aparține reprezentantul diplomatic sau consular.
3. În ce privește condițiile de fond cerute pentru încheierea căsătoriei, fiecare dintre viitorii soți este supus legii acelei Părți Contractante al carei cetățean este.

Articolul 23

Raporturile personale și patrimoniale ale soților

1. Raporturile personale și patrimoniale ale soților sînt guvernate de legea Părții Contractante ai carei cetățeni sînt.
2. Dacă unul din soți aparține unei Părți Contractante, iar celălalt soț celeilalte Părți Contractante, raporturile lor personale și patrimoniale sînt hotărîte după legea acelei Părți Contractante pe al carei teritoriu ei își au ori și-au avut ultimul domiciliu comun.
3. În cazul prevăzut de alineatul 2, dacă ultimul domiciliu comun a fost pe teritoriul unui al treilea stat, iar soții locuiesc amindoi pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante, fără să aibă însă domiciliul comun, raporturile lor personale și patrimoniale sînt determinate de legea Părții Contractante pe al carei teritoriu locuiesc.

Articolul 24

Divorțul

1. Pentru divorț, dacă amindoi soții au cetățenia unei Părți Contractante și locuiesc, la data introducerii acțiunii de divorț, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, va fi aplicabilă legea Părții Contractante ai carei cetățeni sînt soții. Competente sînt instanțele ambelor Părți Contractante.
2. În caz ca la data introducerii acțiunii de divorț, unul din soți aparține uneia din Părțile Contractante, iar celălalt soț celeilalte Părți Contractante și locuiesc, fie amindoi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, fie unul pe teritoriul unei Părți Contractante și altul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, sînt competente pentru divorț instanțele ambelor Părți Contractante. Instanțele aplica legea statului lor.

Articolul 25

Anularea și nulitatea căsătoriei

1. Constatarea nulității sau anularea căsătoriei pentru încălcarea condițiilor de forma ale încheierii ei se face numai dacă sancțiunea nulității ori anulării pentru încălcarea săvîrșită este prevăzută atît de legea locului unde s-a încheiat căsătoria, cît și de legea Părții Contractante a carei cetățenie au soții.
2. În ceea ce privește încălcarea condițiilor de fond ale încheierii căsătoriei, constatarea nulității sau anularea căsătoriei se face dacă sancțiunea nulității ori anulării pentru încălcarea săvîrșită este prevăzută de legea care, potrivit articolului 22 alineatul 3, era aplicabilă. Aceasta dispoziție este aplicabilă în mod corespunzător și în ceea ce privește constatarea existenței sau inexistenței căsătoriei.
3. În privința competenței, se aplică corespunzător prevederile articolului 24.

Raporturile juridice între părinți și copii

Articolul 26

1. În cauzele privind stabilirea și contestarea filiațiunii este aplicabilă legea Părții Contractante al carei cetățean este copilul.
2. Cu toate acestea, când copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, se va aplica legislația acesteia, dacă este mai favorabilă intereselor copilului.

Articolul 27

Raporturile juridice dintre copil și părinți se stabilesc potrivit legii Părții Contractante al carei cetățean este copilul. Prevederile articolului 26 alineatul 2 se vor aplica și în acest caz.

Articolul 28

1. Pentru rezolvarea cauzelor privind raporturile juridice prevăzute în articolele 26 și 27 sînt competente instanțele acelei Părți Contractante al carei cetățean este copilul.
2. Dacă reclamantul și pîrîtul domiciliază pe teritoriul aceleiași Părți Contractante, sînt competente de asemenea și instanțele acestei Părți Contractante, cu respectarea dispozițiilor articolelor 26 și 27.

Articolul 29

Declararea dispariției sau a morții

1. Pentru declararea pe cale judecătorească a dispariției sau a morții unei persoane și stabilirea datei sau a faptului morții sînt competente instanțele Părții Contractante al carei cetățean era acea persoana la data cînd potrivit ultimelor știri mai era în viața.
 2. Cu toate acestea, instanțele unei Părți Contractante sînt competente să declare dispariția sau moartea ori să stabilească data sau faptul morții unui cetățean al celeilalte Părți Contractante, dacă sînt întrunite următoarele condiții:
 - a) cererea este făcută de o persoană care domiciliază pe teritoriul Părții Contractante a cărei instanță a fost sesizată și care, potrivit legii acestei Părți Contractante, are drept la o asemenea acțiune;
 - b) cel dispărut și-a avut ultimul domiciliu pe teritoriul Părții Contractante a carei instanță a fost sesizată.
 3. În cauzele arătate în alineatele 1 și 2, instanțele Părților Contractante aplica legea statului lor.
- Tutela și curatela

Articolul 30

1. În cauzele de tutela și curatela privind cetățenii Părților Contractante sînt competente, în măsura în care prezentul Tratat nu prevede altfel, autoritățile Părții Contractante al carei cetățean este persoana căreia urmează să i se instituie tutela sau curatela.
2. Cazurile și condițiile pentru instituirea ori desființarea tutelei sau curatelei se reglementează de legea Părții Contractante al cărei cetățean este persoana căreia urmează să i se instituie tutela sau curatela.
3. Raporturile juridice dintre tutor sau curator și persoana căreia i s-a instituit tutela sau curatela se stabilesc potrivit legii Părții Contractante căreia îi aparține instituția care a instituit tutela sau curatela.
4. În ceea ce privește obligația de acceptare a tutelei sau curatelei, se aplică legea Părții Contractante al carei cetățean este persoana ce urmează să devină tutor sau curator.
5. Cetățeanul unei Părți Contractante poate fi numit tutor sau curator pentru o persoană domiciliată pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, dacă cel ce urmează să fi numit tutor sau curator își are domiciliul pe teritoriul Părții Contractante unde urmează să-și îndeplinească sarcina, iar numirea să corespundă cel mai bine intereselor persoanei căreia i s-a instituit tutela sau curatela.

Articolul 31

1. În cazul cînd urmează să se ia măsuri privind tutela sau curatela pentru ocrotirea intereselor cetățeanului unei Părți Contractante al cărei domiciliu, reședința sau bunuri se afla pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, autoritatea acestei Părți Contractante înștiințează de îndată autoritatea competentă conform alineatului 1 al articolului 30.
2. În cazurile care nu comporta amîinare, autoritatea celeilalte Părți Contractante poate lua singura măsuri provizorii în conformitate cu legea sa, dar este obligată să informeze de îndată autoritatea competentă conform alineatului 1 al articolului 30. Măsurile luate își păstrează valabilitatea pînă cînd aceasta instituție nu a luat o altă hotărîre.

Articolul 32

1. Autoritatea competentă conform alineatului 1 al articolului 30 poate transmite competența privind tutela sau curatela autorității celeilalte Părți Contractante, atunci cînd persoana căreia i s-a instituit tutela sau curatela are domiciliul reședința sau bunurile pe teritoriul acestei Părți Contractante. Competența privind tutela sau curatela se considera transmisă, atunci cînd autoritatea căreia îi este adresată cererea acceptă preluarea acestei competente și informează despre aceasta autoritatea de la care provine cererea.
2. Autoritatea care, conform alineatului 1, a acceptat preluarea competentei privind tutela sau curatela, îndeplinește aceste măsuri în conformitate cu legea statului sau. Totuși, în problema capacității de folosință sau a capacității de exercițiu ea va aplica legislația Părții Contractante al carei cetățean este persoana căreia i s-a

instituit tutela sau curatela. Ea nu are dreptul sa adopte hotărâri în probleme privitoare la statutul personal al acesteia.

Articolul 33

Înfierea

1. Înfierea este supusă legislației Părții Contractante al carei cetățean este infietorul.
 2. În cazul când copilul este cetățean al celeilalte Părți Contractante, pentru încheierea înfierii este necesară și încuviințarea acesteia. Dacă potrivit legii acestei Părți Contractante este necesar, se va lua și consimțământul înfiatului, al reprezentantului sau legal, ori al organelor tutelare.
 3. În cazul când copilul se înfiaza de către soți, dintre care unul este cetățean al unei Părți Contractante iar altul al celeilalte Părți Contractante, înfierea se face în conformitate cu legea ambelor Părți Contractante.
 4. În materie de înfiere este competența instituția Părții Contractante al carei cetățean este infietorul.
- În cazul prevăzut în alineatul 3, este competența instituția acelei Părți Contractante pe teritoriul căreia sotii au sau au avut domiciliul comun sau reședința.

Secțiunea III

Transmiterea actelor de stare civilă și a altor acte

Articolul 34

1. Instituțiile unei Părți Contractante vor transmite, la cererea instituțiilor celeilalte Părți Contractante, prin intermediul organelor lor centrale, certificatele de stare civilă, de studii și de vechime în câmpul muncii ale cetățenilor Părții Contractante solicitante.
2. În cerere vor fi indicate datele necesare. Actele vor fi întocmite în limba Părții Contractante solicitate și se vor transmite în mod gratuit.
3. Ministerul de Justiție al fiecărei Părți Contractante va trimite din oficiu, Ministerului de Justiție al celeilalte Părți Contractante, hotărârile judecătorești referitoare la starea civilă a cetățenilor acesteia.

Secțiunea IV

Dispoziții cu privire la succesiuni

Articolul 35

Principiul egalității

1. Cetățenii uneia dintre Părțile Contractante sînt egali cu cetățenii celeilalte Părți Contractante atît în ceea ce privește aptitudinea de a dobîndi prin moștenire sau legat bunuri situate pe teritoriul acesteia, cît și în privinta capacității de a întocmi sau revoca un testament referitor la astfel de bunuri.
2. Dispozițiile legale speciale ale unei Părți Contractante, referitoare la condițiile în care cetățenii săi pot dobîndi prin moștenire drepturi și bunuri situate pe teritoriul sau, sînt deopotrivă aplicabile și cetățenilor celeilalte Părți Contractante.

Articolul 36

Legea aplicabilă

1. Succesiunea bunurilor mobile se reglementează de legea Părții Contractante al carei cetățean a fost defunctul în momentul morții.
2. Succesiunea bunurilor imobile se reglementează de legea acelei Părți Contractante pe teritoriul căreia se afla bunurile.

Articolul 37

Succesiuni vacante

În cazul când succesiunea este vacanta, bunurile mobile revin Părții Contractante al carei cetățean a fost defunctul în momentul morții, iar bunurile imobile revin Părții Contractante pe teritoriul căreia se afla.

Articolul 38

Testamentul

1. În privinta capacității de a testa ori de a revoca testamentul, precum și în privinta consecințelor juridice ale viciilor de voință se va aplica legea Părții Contractante al carei cetățean a fost defunctul la data întocmirii sau revocării testamentului. După aceeași lege se stabilesc de asemenea și felurile de dispoziții testamentare care sînt admise.
2. Forma întocmirii și revocării unui testament este aceea prevăzută la data întocmirii sau revocării testamentului de legea Părții Contractante al carei cetățean a fost defunctul sau de legea Părții Contractante pe teritoriul căreia aceste acte au fost făcute.

Articolul 39

Competența în cauzele de succesiune

1. Procedura succesorală privind bunurile mobile este de competența instituțiilor Părții Contractante al carei cetățean a fost defunctul în momentul morții, în afară de cazul în care se face aplicațiunea alineatului 3.
2. Procedura succesorală precum și litigiile succesoriale privind bunurile imobile sînt de competența instituțiilor Părții Contractante pe teritoriul căruia se afla aceste bunuri.
3. Dacă toate bunurile mobile succesoriale rămase de la cetățeanul uneia din Părțile Contractante sînt situate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante și dacă toți succesorii sînt de acord, la cererea oricărui succesor sau a altei persoane care are drept la succesiune, competența revine instituțiilor acestei Părți Contractante.

Articolul 40

Comunicarea cazurilor de deces

1. În cazul cînd cetățeanul unei Părți Contractante moare pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, instituția competența va înștiința de îndată reprezentanta diplomatică sau oficiul consular al celeilalte Părți Contractante despre deces, comunicînd în același timp tot ceea ce cunoaște despre succesorii și legatarii despre domiciliul sau reședința lor, despre masa succesorală și valoarea succesiunii, precum și despre testament în caz ca exista. Aceasta regula se aplică și în cazul cînd instituția competența a unei Părți Contractante este informată ca cetățeanul celeilalte Părți Contractante, decedat pe teritoriul unui al treilea stat, a lăsat bunuri pe teritoriul statului ei.
2. Dacă reprezentanta diplomatică sau oficiul consular deține date cu privire la un deces în condițiile alineatului 1, va comunica aceasta instituției competente pentru a lua măsurile necesare de conservare a succesiunii.
3. În cazul cînd cetățeanul unei Părți Contractante decedează pe teritoriul acesteia și se presupune în mod temeinic ca exista succesorii sau legatarii cetățeni ai celeilalte Părți Contractante, cu domiciliul pe teritoriul acesteia, Ministerul Justiției al Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a produs decesul va încunostinta Ministerul Justiției al celeilalte Părți Contractante

Articolul 41

Drepturile reprezentantelor diplomatice sau oficiilor consulare în cauzele succesoriale

1. În toate cauzele succesoriale existente pe teritoriul unei Părți Contractante, reprezentanta diplomatică sau oficiul consular al celeilalte Părți Contractante are dreptul sa reprezinte în fața oricărui instituții, pe cetățenii proprii, fără să fie necesar un mandat special, dacă aceștia lipsesc și nu și-au desemnat un mandatar.
2. Dacă cetățeanul unei Părți Contractante moare în timpul călătoriei pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, unde nu a avut domiciliul sau reședința, obiectele pe care le-a avut asupra să se pun, fără vreo alta procedura, la dispoziția reprezentantei diplomatice sau oficiului consular al Părții Contractante al carei cetățean a fost defunctul.

Articolul 42

Deschiderea (publicarea) testamentului

1. Deschiderea (publicarea) testamentului este în căderea instituției competente a Părții Contractante pe teritoriul căreia se afla testamentul. Copia certificată a testamentului și a procesului-verbal referitor la deschiderea, starea și conținutul testamentului (publicarea testamentului), precum și originalul testamentului, dacă se cere, se trimit instituției competente a celeilalte Părți Contractante dacă defunctul a fost cetățean al acesteia sau dacă o instituție a acestei Părți Contractante este competența să efectueze procedura succesorală.
2. Dispozițiile alineatului 1 se aplică în mod corespunzător și în ce privește procesul-verbal de audiere a martorilor pentru dovedirea testamentului verbal.

Articolul 43

Măsuri de conservare a succesiunii

1. Instituțiile fiecărei Părți Contractante vor lua, potrivit legii lor, măsurile necesare pentru conservarea sau administrarea bunurilor succesoriale rămase pe teritoriul lor în urma decesului unui cetățean al celeilalte Părți Contractante.
2. Ele informează fără întârziere reprezentanta diplomatică sau oficiul consular al celeilalte Părți Contractante despre măsurile luate conform alineatului 1; reprezentanta diplomatică sau oficiul consular pot participa direct sau prin mandatar la realizarea acestor măsuri. La propunerea reprezentantei diplomatice sau a oficiului consular măsurile luate conform alineatului 1 vor putea fi schimbate sau anulate iar cele ce urmează a fi luate să fie aminate.
3. Instituția Părții Contractante al carei cetățean a fost defunctul și care este competența potrivit articolului 39 alineatul 1, va putea cere ridicarea măsurilor luate conform alineatului 1.

Articolul 44

Transmiterea succesiunii

În cazul cînd, după terminarea procedurii succesoriale pe teritoriul unei Părți Contractante, bunurile succesoriale mobile sau sumele realizate din vînzarea bunurilor succesoriale mobile ori imobile, vor trebui să fie predate succesorilor al căror domiciliu sau reședința se afla pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, bunurile

succesorale sau sumele realizate din vânzarea lor se pun la dispoziția reprezentantei diplomatice sau oficiului consular al acestei Părți Contractante, dacă:

- a) notariatul de stat a anunțat, dacă aceasta se prevede în legea Părți Contractante unde se găsesc bunurile succesoriale, pe creditorii defunctului pentru ca aceștia să-și formuleze pretențiile lor în termen de șase luni;
- b) toate taxele succesoriale și toate pretențiile formulate au fost plătite sau asigurate;
- c) Instituțiile competente au dat aprobarea care eventual ar fi prevăzută pentru exportul obiectelor succesoriale; transmiterea sumelor de bani se face în conformitate cu prevederile legale în vigoare referitoare la deize.

Secțiunea V

Recunoașterea și executarea silită a hotărîrilor

Articolul 45

Recunoașterea hotărîrilor de natura nepatrimonială

1. Hotărîrile definitive nepatrimoniale ale instanțelor judecătorești și organelor de tutela și curatela ale uneia din Părțile Contractante, sînt recunoscute pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, fără nici o procedură, în afară de cazul cînd o instanță judecătorească sau organ de tutela sau curatela ale acestei Părți Contractante a dat o hotărîre definitivă anterioară în aceea cauză, sau cînd o astfel de instanță sau organ de tutela ori curatela are o competență exclusivă în baza prezentului Tratat.

2. Dispoziția alineatului 1 se va aplica și cu privire la hotărîrile pronunțate înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de față.

Recunoașterea și executarea silită a hotărîrilor patrimoniale

Articolul 46

Ambele Părți Contractante recunosc și vor încuviința să se execute silit, pe teritoriul lor:

- a) hotărîrile definitive patrimoniale, în cauzele civile și familiale, date pe teritoriul celeilalte Părți Contractante după intrarea în vigoare a prezentului Tratat;
- b) hotărîrile judecătorești definitive date pe teritoriul celeilalte Părți Contractante după intrarea în vigoare a prezentului Tratat, în cauzele penale, privind obligația de despăgubire a victimei pentru daunele cauzate.

Articolul 47

1. Încuviințarea executării silite este de competența instanțelor Părții Contractante căreia urmează să se facă executarea silită.

2. Cererea de încuviințare a executării silite se depune la tribunalul care s-a pronunțat în prima instanță în cauza respectivă. Aceasta cerere va fi transmisă instanței competente să încuviințeze executarea silită. Cererea va putea fi depusă și direct la aceasta din urma instanța.

3. Cererea va fi însoțită de o traducere certificată, făcută în limba Părții Contractante solicitate.

4. Condițiile cererii de executare silită sînt determinate de legea Părții Contractante pe teritoriul căreia urmează să se facă executarea.

Articolul 48

1. La cererea de încuviințare a executării silite se va anexa:

- a) textul complet al hotărîrii precum și o adeverință ca hotărîrea a rămas definitivă și executorie dacă aceasta nu rezultă din hotărîre;
- b) actele originale sau copii certificate ale actelor, din care să rezulte ca persoanei obligate prin hotărîre care nu a luat parte la proces (procedura) i s-a înmînat, cel puțin o dată, la timp și în forma cuvenită, citația;
- c) traducerile certificate ale actelor indicate la punctele "a" și "b".

2. Odată cu cererea de încuviințare a executării silite poate fi făcută și cererea de executare silită.

Articolul 49

1. Procedura încuviințării executării silite și executarea silită se efectuează potrivit legii Părții Contractante pe teritoriul căreia are loc executarea silită.

2. Orice obiecțiune cu privire la executarea silită se va rezolva de instanța care a încuviințat executarea silită.

3. În fața instanței judecătorești sesizate cu executarea silită, debitorul va putea ridica numai acele excepțiuni care se pot invoca potrivit legii Părții Contractante pe teritoriul căreia s-a dat hotărîrea.

Articolul 50

Refuzul recunoașterii și executării

Recunoașterea unei hotărîri sau încuviințarea executării silite poate fi refuzată:

- a) dacă persoana obligată prin hotărîre nu a participat la proces ca urmare a împrejurării ca ei sau reprezentantului sau nu i-a fost înmînată, în modul prevăzut de lege și la timp, citația, ori în cazul în care citarea s-a făcut prin afișare;

b) dacă hotărîrea judecătorească este în contradicție cu o hotărîre definitivă data anterior între aceleași Părți, avînd același obiect și pentru același temei, de către o instanță a Părții Contractante pe teritoriul căreia urmează să fie recunoscută hotărîrea sau efectuată executarea silită. Aceasta dispoziție nu se aplică dacă, potrivit legii instanței care decide asupra cererii, hotărîrea anterioară poate fi modificată sau înlocuită printr-o altă hotărîre, datorită schimbării împrejurărilor care au stat la baza ei.

Articolul 51

Tranzacții judiciare

Prevederile articolelor 46-50 se aplică și tranzacțiilor încheiate în fața instanțelor judecătorești.

Executarea cheltuielilor de judecată

Articolul 52

1. Dacă una din părțile în proces, scutită de cauțiune conform art. 17, este obligată, printr-o hotărîre definitivă, să plătească celeilalte părți cheltuieli de judecată, instanța competența de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante încuviințează, la cerere, gratuit, executarea silită a acestor cheltuieli.

2. Prin cheltuieli de judecată se înțeleg și cheltuielile ocazionate de eliberarea adeverintelor, precum și de traducerea sau certificarea actelor prevăzute în articolul 53.

Articolul 53

1. La cererea de încuviințare a executării silite se anexează o copie certificată de pe hotărîrea privitoare la cheltuieli, o adeverință din care să rezulte că hotărîrea este definitivă și executorie, precum și traducerea certificate ale acestor acte.

2. Instanța încuviințează, fără citarea părților, executarea silită a hotărîrii limitîndu-se numai la verificarea împrejurării dacă hotărîrea este definitivă și executorie. Totodată instanța va încuviința și executarea silită a cheltuielilor prevăzute de articolul 52 alineatul 2 astfel cum acestea au fost stabilite de către instanța competența a Părții Contractante pe teritoriul căreia au fost prilejuite.

Articolul 54

1. În ce privește urmărirea cheltuielilor de judecată avansate de stat, instanța Părții Contractante pe al cărei teritoriu s-a născut obligația de plată va cere instanței competente a celeilalte Părți Contractante să urmărească încasarea acestor cheltuieli. Aceasta din urma instanța efectuează executarea silită și pune la dispoziție suma încasată, reprezentanței diplomatice sau oficiului consular al celeilalte Părți Contractante.

2. La cerere se va atașa o copie de pe hotărîrea prin care se stabilește cuantumul cheltuielilor de judecată, o adeverință că hotărîrea a rămas definitivă și o traducere certificată a acestor acte.

Articolul 55

Eliberarea de obiecte

Eliberarea de obiecte sau remiterea de sume de bani către un creditor care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante se face în conformitate cu prevederile legale în vigoare pentru exportul de obiecte sau remiterea de sume de bani.

Articolul 56

Cheltuieli de executare silită

În ceea ce privește cheltuielile de executare silită, se aplică legea Părții Contractante pe teritoriul căreia se execută hotărîrea.

Capitolul 2

Asistența juridică în cauzele penale

Articolul 57

Obligația de extrădare

1. Părțile Contractante se obliga să-și extrădeze reciproc, la cerere, în condițiile prezentului Tratat, persoane aflate pe teritoriul lor, pentru a fi trase la răspundere penală sau pentru executarea pedepsei.

2. Extrădarea se admite numai pentru infracțiunile a căror savîrsire atrage, potrivit legilor ambelor Părți Contractante, o pedeapsă mai mare decît un an privative de libertate sau o pedeapsă mai grea (denumite mai departe "infracțiuni care atrag extrădarea") și pentru executarea hotărîrilor definitive prin care s-a pronunțat o astfel de pedeapsă.

Articolul 58

Refuzul extrădării

Extrădarea nu are loc, dacă:

- a)** persoana a carei extrădare se cere este cetățean al Părții Contractante solicitate;
- b)** infracțiunea a fost săvîrșită pe teritoriul Părții Contractante solicitate;

e) potrivit legii Părții Contractante solicitate acțiunea penală nu poate fi exercitată, sau hotărîrea nu poate fi executată, ca urmare a împlinirii termenului de prescripție sau pentru un alt temei legal;

d) persoana a carei extrădare se cere a fost judecată pentru aceeași infracțiune, sau dacă în cauza s-a dat o ordonanță sau o hotărîre de încetare a procesului penal pe teritoriul Părții Contractante solicitate.

Articolul 59

Obligația de a porni o acțiune penală

1. Fiecare Parte Contractantă se obliga ca la cererea celeilalte Părți Contractante să poarte în conformitate cu propria sa lege, acțiunea penală împotriva unui cetățean al său, atunci cînd există date suficiente ca a săvîrșit pe teritoriul celeilalte Părți Contractante o infracțiune care atrage extrădarea.

2. La cerere, se anexează o informare cuprinzînd date despre fapta săvîrșită și toate probele existente cu privire la săvîrșirea și calificarea infracțiunii precum și, în măsura în care este posibil, datele prevăzute la articolul 61 lit. c.

3. Partea Contractantă solicitată este obligată să informeze Partea Contractantă solicitantă despre rezultatul procesului penal.

Articolul 60

Modul de legătură

În problemele extrădării, ministerele justiției și procuraturile generale ale celor două Părți Contractante comunică direct între ele.

Articolul 61

Actele care se anexează la cererea de extrădare

La cererea de extrădare se anexează:

a) copia certificatului de arestare, iar la cererea de extrădare pentru executarea pedepsei copia certificatului de hotărîri rămase definitive; aceste acte vor trebui să cuprindă date asupra infracțiunii comise, asupra locului și timpului săvîrșirii infracțiunii, calificarea ei juridică precum și date cu privire la durata pedepsei executate pînă atunci; dacă prin infracțiune s-au produs pagube materiale se va indica cuantumul stabilit sau probabil al acestora;

b) textul de lege al Părții Contractante solicitante în care se încadrează infracțiunea precum și textul care o sancționează;

c) în măsura în care este posibil, date privind cetățenia persoanei a carei extrădare se cere, acte și informații despre domiciliul sau reședința sa, date cu privire la persoana, precum și descrierea fizionomiei, fotografii și amprente digitale.

Articolul 62

Date suplimentare

1. În cazul cînd sînt îndoieli cu privire la săvîrșirea infracțiunii care atrage extrădarea, sau dacă cererea de extrădare nu conține toate datele necesare, Partea Contractantă solicitată poate să ceară date suplimentare, stabilind în acest sens un termen de o lună pînă la două luni; acest termen poate fi prelungit în cazul unor motive temeinice, la cererea Părții Contractante solicitante.

2. Dacă Partea Contractantă solicitantă nu prezintă în termenul stabilit datele suplimentare, Partea Contractantă solicitată poate elibera persoana arestată.

Arestarea în vederea extrădării

Articolul 63

După primirea cererii de extrădare, Partea Contractantă solicitată va lua neîntîrziat măsuri pentru arestarea persoanei a carei extrădare se cere cu excepția cazurilor cînd, potrivit prezentului Tratat, extrădarea nu poate avea loc.

Articolul 64

1. Arestarea unei persoane poate avea loc și înainte de primirea cererii de extrădare, dacă s-a primit o intervenție în acest sens de la Partea Contractantă solicitantă. Intervenția va menționa modul de arestare sau hotărîrea definitivă dată împotriva acelei persoane, indicînd ca cererea de extrădare va fi trimisă ulterior. Intervenția de arestare, înainte de primirea cererii de extrădare, poate fi făcută prin posta, telegraf, telefon sau radio.

2. O persoană poate fi arestată fără intervenția prevăzută în alineatul 1, dacă există date suficiente ca ea a săvîrșit pe teritoriul celeilalte Părți Contractante o infracțiune care atrage extrădarea.

3. Despre arestarea făcută potrivit alineatelor 1 și 2 va fi instiintată neîntîrziat cealaltă Parte Contractantă.

Articolul 65

Persoana arestată conform articolului 64 poate fi eliberată, dacă în termen de o lună din ziua cînd s-a expedit comunicarea despre arestare nu se primește cererea de extrădare.

Articolul 66

Amânarea extrădării

Dacă persoana a carei extrădare se cere este implicată într-un proces penal în curs sau dacă a fost condamnată pentru o altă infracțiune, pe teritoriul Părții Contractante solicitate, extrădarea amânată pînă la sfîrșitul procesului penal, pînă la executarea completa a pedepsei pronunțate de instanța sau pînă la executarea definitivă înainte de expirarea duratei acesteia.

Articolul 67

Extrădarea temporară

1. Dacă amînarea extrădării prevăzută în articolul 66 ar putea atrage după sine împlinirea termenului de prescripție a acțiunii penale sau ar putea aduce prejudicii serioase pentru stabilirea faptelor, persoana a carei extrădare s-a, cerut poate să fie extrădată temporar, pe baza unei cereri motivate.
2. Persoana extrădată temporar va fi înapoiată după efectuarea actelor procesuale pentru care a fost extrădată.

Articolul 68

Cereri de extrădare primite din partea mai multor state

Dacă se primesc cereri de extrădare din partea mai multor state, Partea Contractantă solicitată hotărăște căruia stat se va face extrădarea.

Articolul 69

Limitele acțiunii penale

1. Fără acordul Părții Contractante solicitate, persoana extrădată nu poate fi trasa la răspundere penală, supusă executării pedepsei sau extrădată unui al treilea stat, pentru o altă infracțiune, decît aceea pentru care s-a făcut extrădarea, săvîrșită înaintea extrădării.
2. Acordul nu este necesar, dacă persoana extrădată, care nu este cetățean al Părții Contractante pe al carei teritoriu se afla, nu părăsește teritoriul acestei Părți Contractante în termen de o luna de la sfîrșitul procesului penal iar în cazul condamnării, de la executarea pedepsei sau dacă ea se reîntoarce pe teritoriul acesteia. În acest termen, nu se socotește timpul în cursul căruia persoana extrădată nu a putut părăsi teritoriul Părții Contractante solicitante din motive independente de voința sa.

Articolul 70

Predarea

Partea Contractantă solicitată este obligată sa comunice Părții Contractante solicitante locul și data predării. Dacă Partea Contractantă solicitanta nu ia în primire persoana ce urmează a fi extrădată în termen de 15 zile de la data stabilită pentru predare, aceasta persoana poate fi pusă în libertate.

Articolul 71

Repetarea extrădării

Dacă persoana extrădată se sustrage de la urmărirea penală sau de la judecata ori de la executarea pedepsei și se întoarce pe teritoriul Părții Contractante solicitate, în cazul unei noi cereri ea va fi extrădată fără a mai fi necesară prezentarea actelor prevăzute în articolele 61 și 62.

Articolul 72

Informații cu privire la rezultatele procesului penal

Părțile Contractante își comunică reciproc informații cu privire la rezultatul procesului penal pornit împotriva persoanelor extrădate. Dacă împotriva acestor persoane a fost pronunțată o sentință definitivă, se va transmite și copia sentinței.

Articolul 73

Tranzitarea

1. Fiecare Parte Contractantă autoriza, la cerere, transportul pe teritoriul sau a persoanelor extrădate celeilalte Părți Contractante de către un al treilea stat.
2. Cererea pentru autorizarea unui astfel de transport se finanțează și se rezolva după aceleași reguli ca și cererea de extrădare.
3. Părțile Contractante nu sînt obligate sa autorizeze tranzitarea persoanelor a căror extrădare nu poate avea loc potrivit prezentului Tratat.

Articolul 74

Transportul provizoriu al persoanelor arestate

1. În cazul cînd este necesară audierea ca martori a unor persoane care se găsesc arestate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, organele acestor Părți Contractante, prevăzute în articolul 60, pot dispune transportarea lor pe teritoriul Părții Contractante solicitante, cu condiția ca aceste persoane să fie menținute în stare de arest și să fie înapoiate în cel mai scurt timp după audiere.

2. În cazul cînd este necesară audierea ca martori a unor persoane care se găsesc arestate într-un al treilea stat, organele Părții Contractante solicitante prevăzute în articolul 60 autoriza transportul, dus și întors, al acestor persoane pe teritoriul statului lor cu respectarea prevederilor articolului 9.

Articolul 75

Transmiterea obiectelor

1. Părțile Contractante se obliga să-și trimită reciproc:

- a) obiectele care au fost procurate de infractor prin infracțiunea care a atras extrădarea;
- b) obiectele care pot avea importanța ca probe în cauza penală; aceste obiecte se transmit și în cazul cînd extrădarea infractorului nu poate fi făcută din cauza morții lui, sustragerii sau din alte împrejurări.

2. Dacă obiectele cerute sînt necesare Părții Contractante solicitate ca probe într-o cauza penală, transmiterea lor poate fi amînată pînă la terminarea procesului în cauza.

3. Drepturile terților asupra obiectelor eliberate rămîn neatinse. Obiectele asupra cărora exista asemenea drepturi trebuie restituite Părții Contractante solicitate după terminarea procedurii pentru a fi restituite celui îndreptățit.

Articolul 76

Comunicarea hotărîrilor de condamnare

Fiecare Parte Contractantă va comunica celeilalte Părți Contractante date privind hotărîrile definitive pronunțate de instanțele unei Părți Contractante împotriva cetățenilor celeilalte Părți Contractante, transmițînd totodată amprente digitale existente ale condamnaților.

Articolul 77

Informații asupra antecedentelor penale

La cererea instanțelor judecătorești sau a procuraturilor celeilalte Părți Contractante se vor da gratuit informații asupra antecedentelor penale ale persoanelor urmărite sau supuse judecății pe teritoriul acelei Părți Contractante.

Partea a III-a DISPOZIȚII FINALE

Articolul 78

Prezentul Tratat este supus ratificării. Schimbul instrumentelor de ratificare se va efectua la Budapesta în timpul cel mai apropiat.

Articolul 79

1. Tratatul intră în vigoare după treizeci de zile de la schimbul instrumentelor de ratificare. Durata Tratatului este de 5 ani din ziua intrării în vigoare.

2. Dacă nici una din Părțile Contractante nu denunța prezentul Tratat cu cel puțin șase luni înainte de expirarea termenului de cinci ani, valabilitatea lui se prelungește pe timp nelimitat și tratatul rămîne în vigoare pînă cînd una din Părțile Contractante îl va denunța cu preaviz de un an.

Articolul 80

Odată cu intrarea în vigoare a prezentului Tratat, își încetează valabilitatea Convenția între Republica Populară Română și Republica Populară Ungară privind extrădarea infractorilor și asistența în materie penală, încheiată la Budapesta la 28 august 1949.

Articolul 81

Prezentul Tratat s-a întocmit în doua exemplare originale, fiecare în limbile română și ungara, ambele exemplare avînd aceeași valabilitate.

Drept care împuterniciții ambelor Părți Contractante au semnat prezentul Tratat și au aplicat sigiliile.

Făcut la București, la 7 octombrie 1958.
